

Publicerad 2011-12-10 23:50 av Regular

Forna tiders sagor I - Talbard den Vittfarne

Talbard skaldaren:

Talbard Vittfarne stod i fören och blickade ut mot havet. Inte på många soluppgångar hade ännu land syns till och hans män började knota allteftersom modlösheten sakta spred sig.

Havet var oroligt idag, männen likaså. Vinden var bister och solen hade inte visat sig på så länge nu att han stilla undrade om den liksom männen tappat modet, och gett upp.

Han vände sig om och såg ut över skaran av sina tappra krigare samtidigt som han med handen strök bort "havsstänket" ur skägget. Bakom honom slog stäven gång på gång hårt i den rullande sjön.

Han var av naturen ingen talare eller skald. Hans lott i livet hade alltid varit att låta svärdet föra hans talan, men idag behövde männen mod annars skulle snart den allra trognaste göra uppror.

Loke din skojare, stå mig nu bi, annars du snart Talbards yxa i Valhall smaka skall, tänkte han sammanbitet.

Havets mjöd idag vi ur skäggen stryka må!

Männen såg upp och lystrade till, ty inte vad det ofta deras ledare talade och sällan hörde man denna man skalda.

Högre, skrek Viska som fått ena örat avhugget i strid för fem vintrar sedan och efter den dagen envisades med att få folk att ideligen skrika till honom. Nog för att de flesta trodde att han hörde mer än vad som ändå vore nyttigt, för en nyfiken och vetgirig man som honom.

Havets mjöd idag vi ur skäggen stryka må!

Snart vi dock uti fett från fläskläggen dyka få!

Antingen i min faders väl upplysta hallar

Eller i Valhall om så Odin oss till sig kallar

Men när så borden dignat av alla rätter

och vi såsom vitt farna män tagit för oss

Se stolt på bistra dagar och kalla nätter

mer än alla skatter för vilka vi valde att slåss

Ty för dessa ingen kommer att oss lovsjunga

Ändå vet vi som alla andra

Som valt denna väg att vandra

Det är dessa dagar och nätter
när havet hårt oss så ansätter
som får modet även på den bäste att gunga

Det är för dessa vi nästa gång höjer vår skål!

Det var ingen rungande applåd som väntade honom. Inte heller detta hade han väntat sig.
Men nog såg de ändå lite mer hoppfulla ut. Där de satt och nu gnabbades sinsemellan.

Viska som innan svärdshugget hette Valfrid och som också gick under namnet - den oförskräckte - tyckte som vanligt att han gått miste om det mesta. Eftersom folk numera "inte kunde tala ut".

Tage den ihärdige tyckte att dikten nog kunnat innehålla mer mjöd då ju detta i var redig mans tycke ändå var det viktigaste man kunde skalda om. Ja, förutom saltat fläsk förstås.

Egil som förra sommaren anammat vite krist tyckte att han lämnats utanför då endast de gamla gudarna var representerade. För detta fick han ovett och också en bredsida av Sigvards svärd då denna inte tyckte det lämpade sig att åkalla nya gudar på så gamla och ogynnsamma farvatten.

Själv tyckte Sigvard som också kallades den segervane att dikten lämpade sig väl som någon annan även om han nu mer ville bli prisad för de strider han vunnit än de dötider han funnit.

Dessa ord föll Ambjörn - som också var den yngsta av dem - i smaken då han mest av dem alla gillade skaldekonst. Även om nu detta berodde på att han allt som oftast hittades i halm och bolster med var kvinna som hans ord och syn inte kunde stå emot.

Något som Agne den skickliga jägaren och fiskaren grymtande muttrade om där han satt med handen under hakan och funderade. Vad hade Ambjörn och hans kona hittat på då han plötsligt kommit på dem i nära samspråk utan andra vittnes närvaro långt från by och gård? Men han gaskade snart upp sig ty härute till havs kunde ändå inte skalden göra någon skada på hans hus och kona.

Are som också var den som stod Talbard närmast sa inget utan nickade bara medgivande att det var väl gjort att hålla männen sysselsatta.

Det var också Are som först såg land i sikte...

Skaldernas krig:

I kung Holmfrids salar var allt husfolk i bråda rasket. Redan på morgonen hade kungen, som själv tagit sig sitt namn efter att ha vunnit öarnas ö från split och realiserande hövdingar - trots att namnet härrörde från ett kvinnonamn - haft känningar i knäet om att hans son var på väg tillbaka. Liksom ingen av omgivningen ville

tvista med denna nyckfulla, om än rättvisa, kung om hans val av namn - ville heller ingen även i denna sak stå honom emot.

I det draksnidade storhuset skulle så detta gille stå, för länge sedan var det nu som sonen var hemma i gård. Son föresten, Talbard hade Holmfrid adopterat och få om än några visste var, hur och när detta gått till. En del rykten sa att Talbard kommit till kungsgården nästan i mansålder medan andra gjorde gällande att krigaren Talbard aldrig varit yngling utan skickades ner av Odin själv. Ett visste de alla dock med sannolikhet. Inte många dagar i gård spenderade Talbard krigaren. Inte många nätter mellan halm eller bolster skulle han sova under sitt liv. Vitt farne var han och vittfarne blevo han.

Men nu var det fest och glam. Nu skulle det drickas till gille. Nu hade man till och med kunna skönja seglet som var spänt emot nordan.

Talbard och hans sju tappra var på väg hem igen och nu vankades borde sällsamma gåvor från när och fjärran såväl som tidningar om allehanda nyheter och historier om nya slag.

Myriader av lukter mötte de resande när de vandrade upp mot storhuset.

Väl framme möttes de av en nästan redan fullsatt sal. Dock var hedersplatserna tomma i väntan på de nyanlända.

Spända av förväntningar var alla i salen och knappt hade de druckit kungen till förrän någon ropade om skaldekonst. Denna någon som ingen visste vem det var fick snart bifall och sålunda slogs stånkor i bordet så mjödet skvalpade och ivriga röster om att de resande höra.

Talbard som av sin ställning anmodades först reste sig upp med stånkan i handen och riktade hornet kungen till.

"Genom dimmig råkulen dag mina ögon skådade
Sällsammaste av skatter, min faders boning
Genom onda vatten och utan sol
Vi ändå kände värme"

Ännu hade inte ropen tystnat förrän alla kunde se på Tage att nu gitte han inte stå emot mera. Han reste sig upp med stånkan i handen som den vore en ömtålig skatt. Sedan drack han häftigt den till botten och alla kunde tydligt se hur berörd han var över denna sin allra käraste av käresta. Med tårar i ögonen nästan sjöng han ut

"Mjöd min torra hals svalkade,
mitt hjärta värmde
Sista natten kyla försvann
med dagens första klunk"

Snabbt under applåderna och ropen var trälarna där igen och fyllde på hans stånka.

Viska ställde sig så upp och skrek...ty tala vanligt gjorde han sällan numer.

"Inga öron behövas för att höra, ljudet av fläsk som min själ stilla vill, inga öron höves för att lyss till magar som fläsket ej ska låta ligga gill"

Ett förslag och diktning alla höll med om då nu alla kände att det var dags för mat och dryck i rikliga mängder. Man hade ju fyra till att efter den värsta hungern lagt sig, vid ölen kunna lystra till.

Vid första pissningen, ty av mycket mjöd kommer också stor nöd, stod Egil försjunken i tankar över skaldningen han visste skulle komma snart. Så hände det att han inte märkte hur korset han bar ramlade ner bland riset och skulle ligga till grund för ett av talesätten i Holmfrids rike.

Viske och Ambjörn kom ut tillsammans och det var Ambjörn som både såg och räddade korset undan Viskes nödställdhet.

Piss nu inte på korset och släpp inte väder nu när jag så böjer mig ner efter det, påpekade han till Viske, som dock inte hörde ordenligt vad han sa.

Vad säger du? Pissa i kors så att de blir vackert väder? Är du klok pöjk?

Utbrister man en sådan idé för druckna berusade män uppstår snart en närmast tävlingsinriktad pissestund och så var också vad som skedde. Strax stod alla och pissade...ja både kors och tvärs förstås. Och en ny nyck var således uppfunnen på gillen av detta slag,

Inte blev saken bättre av att morgondagen dessutom bjöd på strålande väder.

Efter att alla nöjt och belåtet ätit och druckit i behaglig mängd och de varit ute och pissat och spytt av sig som ätit och druckit, av i sitt tycke för liten mängd. Var det då dags för vidare skaldning. Och först ut var Egil som var allmänt glad över att få tillbaka sitt kors, och det dessutom utan vare sig spya eller piss. Detta hade han hållit hårt i sedan han fått "låna" det av en präst efter att ha placerat yxan där kors förut hängt.

"Tillhöra kristi vit bland vilda män äro ej så lätt, men emot mig att piss i kors de andra står sig slätt"

Här utbrast alla de som nyss varit ute i hejdlöst skratt, varav Egil förnöjt satte sig ner med stånkan i hand.

Agne var snabbt uppe och lika snabbt tillbaka vid spisningen med sina ord

"Att meta ord och jaga text är inget jag förmår,
i att fylla bord och draga nät min konst består"

Sigvard reste sig inte upp ty han var allt för betagen av både mjöd och fläsk i sådan mängd att benen inte ville bära än på ett tag. Han drog endast svärdet ur skidan och lyfte eggen emot taket medan han utbrast.

"För egen del jag låter svärdet tala
därav alla, mig slipp höra skvala
Ty mången man har av denna fallit
många jag åter fälla vill
innan den i skida får ligga still"

Sedan kastade han upp svärdet så att eggen vände och landade mitt i ett stort stycke skinka.

Så var det då Ambjörns tur. Med blicken fäst på de många unga möer som fanns i salen ändrade han tonläge. Med nästan vaggande röst började han.

"Med darrande händer och glatt hjärta jag greppar från unga fagra möer de läckraste av skinkor
Vill så mer ge tillbaka än ögon som av längtan gråter, kanske en av korvarna jag lämnar åter."

Varav Ambjörn med flink hand greppade en korv från en av möernas bricka och stoppade i munnen på henne. Med skälmsk blick bet hon ivrigt av en rejäl tugga. Och hela storhuset ljungade av applåder.

Endast Agne surnade någon och muttrade om att ifall vissa skinkor vidrördes och vissa korvar delades ut skulle minsann unge Ambjörn "avlemmad" följa med på nästa tur.

Kvick var då Sigvard till att svara att om en man inte såg efter sin kona och hennes behov fick han skylla sig själv om hon sökte svärd i annan mans skida. Försten tillade han är hon en fager och sällsam kvinna och tur hade Agne där, ty mången man hade vaknad upp med kniv i rygg som inte visste att tillfredsställa sin konas hetta.

Av detta blev Agne röd i ansiktet och menade att han minsann inte hade vare sig slött svärd i skidan som innanför hosan. Även om han visste att Sigvard var den bättre krigaren av det två.

Sigvard som inte alls ville göra sin vän sårad med sina ord skrattade högt att nog visste han det allt, men att nog vännen inte hade något att frukta från deras yngre resbroder ikväll. Ty ikväll var det nog yngre möer i skaldens "huvuden". Och än har äldre män skärpa i skidan. varav han dunkade Agne i ryggen.

Are beblandade sig och hotade med att om de båda inte knep igen skull de själva få åter skalda, och mindre dricka. De båda tystnade tvärt, ty ingen av dem ville störa Are i hans skaldning, då de visste att han hatade detta mer än de alla tillsammans. Men var man till bords och dryck måste sin plikt fullfölja. Och nu hade den plikten kommit till Ares.

Vatten åt kreaturen, mjölk åt dibarnen och mjöd för den man som skalda vill...men inte kan

Are stavade sig genom på ett närmast heroiskt sätt när de alla betänkte hur ogill han var i att skalda.

Och väl fick han bistånd av spridda applåder även om nog det flesta tyckte att raderna nog skaldas av någon annan och redan uttalats i dessa salar. Men få gingo Are emot och allt hade sålunda avlöpt väl om det inte vore för Hövding Botvids son Skule blåtunga. Denna hade kommit i ärende samma dag och hade suttit mörk över ölen redan hela dagen. Nu var hans tunga vass och hans huvud lätt och nesligen kommenterade han Ares skaldekonst med de gravaste av ord.

Are tittade på honom utan att röra mer än på ögonen.

Säg om eller ligg lä, svarade Are och alla i huset kunde känna krigarens vrede växa.

Skule som inte ville verka utan mannamod upprepade då orden. Men innan han hunnit till sista vers var Ares svärd ur skidan och Skule föll huvudlös av bord och liv.

Öppne dörr, vrålade Are och nu var all hans försagdhet plötsligt borta. Husträlarna gjorde genast som de blivit tillsagda och knappt hade portarna slagits upp förrän Are sparkade Skules huvud med sådan kraft att den inte föll förrän den i havet utanför landade.

Må kropp följ dit huvud går, sa Are och trälarna var snabbt framme och förde undan kroppen innan de så stängde dörrarna igen.

Men så hände nåt så sällsamt att hela församlingen genast glömde bort de nyss inträffade. Are skaldade

Are stod med dryckeshornet i hand, blicken i taket och utbrast

I vredesmod skalder kommenterar det andra skrivit och bringar på så sätt endast löje över sig själva

Då

- de rakar ner på något de själv inte kunnat prestera

Ty endast i veka mäns händer ligger pennan tyngre än svärdet för den starke och den vise använder pennan för att sätta egna bilder
för andra att kommentera

Det som intet värt att upphöjas äro

...bör sålunda icke heller värt att neråt kommentera

...om man nu inte själv den vägen
vandra vill

Blåtunga nu sjötunga blevo!

Alla applåderade vilt och drack nu Are till, och få var det som saknade den de helst själva velat sända havet till. Alla festade nu åter och stämningen var som högst i tak.

Endast Talbard såg på Are med en något trött blick. Ty Are hade nu dragit blodshämnd över sig själv. Och det som Are drabbade, tänkte Talbard inte stillatigande se på medan de skedde.

Krig var således att vänta

Gästabud i ofärdstid:

Efter att i hast ha fått lämna kung Holmfrids ö,
hade Talbard och hans vittfarne sökt sig land
och viste i Hövding Botvids område för att om möjligen finna allierade i kamp mot denne
hövding, innan slag så skulle stå på dennes
egna hemman.

Men vänner står svåra att finna i tider
då vänskap också innebär lojalitet i mer än
att skåla till och dikta för, och i hövding Botvids
land stod såtar svåra att finna. Istället hade de
blivit inbjudna till gille hos anföraren för
Botvids ledungs warhald, Tegner,
en listig och lömsk fiende som under lismande och ytligt sinnad vänskap inbjudit till långhus.

I Tegnars salar hade muntrare bågare druckits,
och detta från givmildare tunnor.
Förvisso var det väl tilltaget med såväl
fläsk och sovel som av dryck, och i eldstaden
hade det inte snålats med stock och ved.
Men likväl fanns det föga värme i
detta gästabud.

Ove Skvalpe, öns främste svärdshand, vittrade
blod och skulle föga finna sig i mindre
än skörd på sin draksådd av ord denna kväll.
Han hade redan sett ut sitt offer och denna var
ingen annan än sällskapets yngsta och minst

erfarne av vittfarne.

Gumme, Talbards besättnings senaste tillskott
stod sålunda i bågönstret för mannens
illasinnade pilar.

”Gästabud bär ock mjödets
bedrägliga oroskrud”, skrockade Viske
”Icke om rättens frid, ock i orostid, dessa salar
gästa”, muttrade Talbard surt tillbaka åt den
gamle.

Talbard insåg direkt faran med att låta detta
munhuggsspel fortsätta. Mången yngling hade i
dylika, av mjöd, blodets uppvärmda salar bistert
fått gå sitt öde till mötes. Lurade därav endast av
illsinta mäns cyniska skådespel och för
underhållnings skull.

Ove Skvalpe drack djupt ur bägaren och
fortsatte sina okväden mot den unge Gumme,
som av ansiktets mörka färg snart svårligen
skulle kunna stå emot fler nidord. Och ej heller
med hedern i behåll skulle kunna låta detta göra
sig.

Redan hade röster i salen gjort gällande att
ynglingen vore den att klandra om vite uppstod
och att så rätteligen borde ske då ungen valp
intet borde ha vid vuxnas bord eller gille att
skaffa.

Tage lade lugnande handen på Gummes axel
och viskade i hans öra. Trots Tages vanliga
ihärdiga supande tycktes dock ynglingen ta
intryck av den gamles ord.

Så reste sig den gamle upp och uppreste på
vingliga ben en skål till Skvalpes ära. Hans ord
var allt annat än rediga och många tyckte nog att

talet var både för långt, för insmickrande och i många fall för tvetydigt för att rätt kunna räknas till skalders verk. Men Skvalpe njöt av såväl vittring efter snar segersötma som av den gamles underdåniga hyllning. Han reste sig i sin tur och drack Tage till, med mening att denna hädanefter borde ändra sitt namn till "den vise" istället för "den ihärdiga" efter dessa sanna verser.

Tage drack manligt ur sin bägare trots att en del av mjödet i botten på bägaren rann utmed den gamles skäggiga kinder. På raglande ben men med den berusades saliga leende stapplade den gamle ner till Skvalpes ända och föreslog pissens lättnad innan än mer lustiga lekar kunde anmodas inträda. Detta fann Skvalpe vara en god tanke och med försonlig min gick de både ut i natten för att lätta sig

Med den ene kombattanten ute ur salarna lättade stämningen något och Ambjörn tog upp tonen i flertal välkända dryckesvisor. Snart stämde alla in och endast Gumme verkade ha svårt att finna sig tillrätta. Men efter att en bra stund tittat mörkt i mjöden föll även han in i den glada trallen.

Gumme kände sig ändå lite villrådig och bortkommen vid sin sida av bordet. Men efter väl tilltagen tid slöt dock Tage upp vid hans sida och snart skrålade alla för full hals. Tage viskade åter i den unges öra och snart äskade den unge till tystnad för tal.

Gästerna tystnade efter en stund men mången bligade misstänksamt på Gumme. De menade att han fortfarande hade en del att visa innan de helt kunde ta honom som bördig bordets rätt.

Gumme kände av deras ställning och tittade en

bra stund ner i bordet innan han dock med klar
röst begynte.

Stundtals valpar ofint gny
vargars yl till mötes
om detta nu ni
min misskund får höra

Även valpar vilja visa goda gry
men bättre borde lära sig skötas
och icke på sådant annat se
än sjöars skvalp mot öra

För denna, som en del ansåg gest av fred, vann
Gumme både aktning som förakt.
Några ansåg att han saknade mannamod,
andra att han handlat vist. Några ansåg att dikten
inte alls var menat som gest och för detta vann
han en dels deras välvilja, som ansåg detta vara
både ett raskt och käckt utspel, medan andra
ansåg det endast fräckt och utmanande.

Men en sak var säker. Gumme hade helt klart
tjänat väl på dessa rader då han i alla fall vunnit
mer aktning än han förlorat på sina ord. Han
hade inte haft mångas väl att förlora från början,
och nu hade han vunnit desto mer.

Gästerna skålade honom till och alla föll snart in
i god vilja och öligt sinne igen. Alla utom
Talbard som bligade misstänksamt på den gamle
Tage som nu verkade betydligt mer nykter än
han tidigare visat, och på den unge som nu så
snabbt och säkert visade på skaldekonst utöver
det vanliga - och som snarare lästes upp än
diktats ihop. Han anade att mer doldes bakom
dessa rader än endast en ung mans avbön.
Dessutom var han den enda som under rusets
glada tåg lade märke till att två män gått ut men
endast en återkommit. Och nu stod sålunda
Skvalpes stol tom.

Tage mötte Talbards frågande blick och rykte skamset på axlarna i en diskret rörelse. Talbard fick sålunda svar på sin outtalade fråga och nickade efter en kort bekymmersam fundering ett bifallande till svar. Mycket annat hade inte varit att göra. Men nu var goda råd desto dyrare att finna. Han sökte upp Are med blicken men denna var redan på väg mot hans bord med bestämda steg.

Med hög röst utropade Are innan han kommit ändå fram till bordet.

”Hövding att segla, styrman för vår drake några ord med dig dela innan mjödet oss alla förvandla till bestar”

Han grep Talbard åt sidan och väste skarpt uti hans öra.

”Nu min käre vän är goda råd oss dyra, jag är rädd att den gamle har fått ut oss alla på okända vatten i sin dårskap”

”Jag vet, min trofaste och uppmärksamme krigare, men mycket annat fanns nog icke att göra”, svarade Talbard honom bistert.

”Såå, det var på din befallning detta mord utfördes?”

”Nej. men ej heller hade jag låtit uslingen leka död med en av de våra, hade du?”

Are funderade en stund innan han kort svarade ”Hellre död med svärd i hand än skam i bröst”

”Så, då resonerar vi lika och likaså gjorde nog vår kära broder, den evigt törstiga”

Det var stort glam och mången skål blev genhörda denna natt. Därför var det inte förrän sent lidet, den andra dagen som Skvalpes livlösa kropp återfanns då bränningarna obarmhärtigt

svepte in den döde till strandens kant.

Så blev också talesättet vida känt;
”Den som skvalpe i mjöd finnes också
vanligen skvalpandes i död”.

Även om ingen kunde bevisa gärningen, stod
inte gärningsmännen svåra att finna, varav
Talbard och hans tappra skulle fått en svår tid på
ön om inte bud nått denna avlägsna plats om att
kungen sökte deras svärd för tjänst på fjärran
hav.

Bland gröna öar och tvära skär:

Snedseglarna:

Av alla idéer torde nog denna höra till de
sämsta, muttrade Sigvard högt och ytterst
missnöjt.

Inte sedan tanken om att låta koka Särimmer
har jag väl då varit med om maken, ansåg Agne.

Vem i båten äro naken? utbrast Viska och bligade misstänksamt på de andra männen.

Särimmer, rättade Egil. Era gudlösa hedningar!

Nu vet jag väl inte så mycket om gudar men så
mycket mer om skalders verk, och mig veterligen gillar inte vite Krist tanken om odödliga grisar,
filosoferade Ambjörn

Försök inte kollra bort mig din nätplinkare.
Sådant vet jag väl allt om. Jag skulle bara se till
att ni inte skämmer bort er i er okunnighet om
dylika ting, försvarade sig Egil, men med en
rodnad på kinderna som väl talade om för
besättningen att deras skald spelat på strängar
som väl löpte med sanningens garn.

Talbard grinade illa där han stod i fören och såg

på sina tappra...tja...män kanske vore fel uttryck denna bistra morgon. Det var han som kommit på idén med att klä ut dem till kärringar såsom krigslist för att komma förbi båten som spärrade utloppet till Tegners sund.

Det var också han som nu främst riskerade, inte bara sin position som anförare och ledare, utan också sin ställning som krigare, inför sina män. Han hade ändå svårt att hålla sig för skratt inför åsynen som mötte honom.

Speciellt Tage som vägrat raka skägget av sig och nu såg ytterst sällsamt rolig ut där han satt med kärringkläder och surade med armarna i kors. Inte hade det gjort saken bättre att Agne funnit något som liknat linblont kvinnohår att fästa uppå den gamles skult.

Ambjörn hade dessutom flätat upp det i två vackra flätor som nu låg som klistrade invid den gamles skägg, efter att retligt slagit för vinden då de rodde.

Ambjörn verkade heller inte särskilt missnöjd med utstyrseln och egentligen hade det varit hans idé från början.

Så det var på detta sätt han undkommit så många svartsjuker makes blick i sina erövringsförsök, funderade Talbard.

Men vems idé det ursprungligen var spelar mindre roll då lotten ändå alltid faller på ledaren att välja väg över havet, tänkte han åter sammanbitet.

Det är mig de kommer att vara gramse på om något går fel.

Du ser ut att trivas i utstyrseln din, anmärkte Agne med löje i rösten då han tittade på Ambjörn. Måhända har du kanske ägnat för mycket tid bland kvinnofolken? Kanske anammat mer än deras tycke och smak för ull och lin, fortsatte han att retas.

I så fall skulle du vara den första att märka detta på flera sätt, kontrade skalden vasst. Din kona skulle då vilja slipa svärdet ditt, oftare än vad hon smeker skidan sin.

Are hann precis stoppa svärdshugget mot skaldens nacke med sitt svärd, innan olyckan varit framme, då Agne svårligen kunde tygla sig inför sådana ord, något krigaren varit väl medveten om och därmed förutsett.

Inget sådant på Vittfarnes drake, bannade han dem båda. Vill ni slåss kommer väl tillfälle till detta snart, käringutstyrsel eller inte. Ni står fortfarande under mitt befäl. Klädseln får inte göra att ni också anammar kärringars gnäll och utspel för då får ni båda simma kapp med Marmennill, så tro mina ord.

Ja, ta ner de där innan någon av er skär sig, grinade Sigvard åt dem båda. Ni ser lika fjolliga ut båda två utan att försöka er på svärdets konst.

De båda kombattanerna mulnade men sa inte emot båtens snabbaste och träffsäkraste svärd. Den enda som ser kärringalik ut här är Gumme, ansåg Viske. Den skägglöse ser riktigt vacker ut och hade jag mött honom med stånkan i handen i den klädseln vete inte om jag också...

Käften gubbe! morrade ynglingen och sträckte sig efter mjödtunnan bredvid sig.

Annars kommer mjödets tunna att krossa skallens vett på dig, så sant jag lever.

För sent, skrockade Sigvard glatt, mjödet förde
undan den gubbens skalle på okända vatten för
länge sedan.

Va? undrade Viske ropandes varav Are fick
tysta gubben med illsint morrande också han.

Skall denna, för män kränkande, krigslist gå i lås
gäller det att vi sätter lås på gubbars skrikande
halsar, väste han sedan.

Nu kniper ni alla käft!

Talbard nickade tacksamt åt sin närmaste,
medan han fundersamt såg fiendens båt komma
allt närmare.

Han kliade sig förstrött över hakan endast för att
finna att skägget var borta och med stor min av
förvåning, för en liten stund, glömt att även han
fått betala pris för listen sin.

Istället fingrade han på hucket som han fått på
hjässan istället för hjälmen, medan båtarna
tyst rörde sig sakta mot varandra endast
ackompanjerade av havets skvalp.

Och ett tyst småfnissande från någon av männen
bakom sig som tydligen inte kunde hålla tillbaka, då de såg sin anförars belägenhet och utseende.
Sigvard, gissade han.

Måtte denna list lyckas, tänkte han där han stod.
Ty antingen vinner vi i list,
eller så dör vi i evig vanära.

Till Valhall i kärringkläder,
ville han då rakt inte komma.

Skalders tillstånd:

Glåporden blandades med muntra tillrop och fräcka skämt då båtarna lades sida vid sida.

Tegners män var likaledes förvånat glada som smått besvikna över båtlasten de fått i sin närhet.

Kärringar i båt var inte vanligt att skåda på Vittfarnes tid och åt detta gladdes de storligen.

Om kärringarna voro lika behagliga att skåda rådde det dock olika åsikter om på fiendes skepp.

Allenast två av skeppslastens kvinnfolk fick höra glada tillrop från besättningen, vilket å andra sidan gav mer irritation än glädje från åtminstone en av "kvinnorna" ombord.

Grummes ögon vandrade mellan bestörtning och ilska där han satt till allas beskådning.

Talbard räknade dock styrka och antal där han stod och granskade under sina nya flätor.

Om strid uppstod voro till och med hans tappra i illa hårt väder. Då skulle de flesta av dem duka under.

Tage och Viska slogs inte med samma hetta som de tidigare gjort under dylika strider. Gumme ännu allför oerfaren för att kunna räknas till säker svärdshand. Agne mer praktisk än mordisk och Ambjörn hade nog vassare tunga än svärd stundtals. Egil visste han inte riktigt var han hade i strid numera sedan denna anammat Vite Krist.

På fiendes skepp räknade han till ett tjog krigare. Inte mycket mindre hårdföra än hans krigare om än kanske inte lika vittfarne. Men även kräftors sår kan ge varbildning och ond bråd död om man inte såg upp.

Are, han själv och Sigvard skulle få ett styvt arbete med svärd och yxa om strid utbröt.

Vad gör kärringar på väg mot öppna vatten? ropade anförarens på Tegners skepp och såg allt annat än munter ut, snarare misstänksam.

Har ni rymt från gubbarna era, eller är det något annat sattyg på gång?

Den lilla stickan hade nog kunnat pyra ett tag om det inte vore för Viskas evinnerliga ovana till att vara frågvis och lomhörd.

Vad för fartyg? undrade han högt men med alltför låg stämma för att kunna lura ens den dummaste och fullaste av viking.

Och raskt utbröt tumult, skrik och ordergivningar på fiendeskeppet. Innan ens Talbard fått svärd ur skidan och sköld i handen hade skeppen hakat i varandra och flertalet män var på väg över med skrik i hals och svärd till hugg.

Det är män på båten!
Slakta de fula men ringa in de fagra!
Slåss för liv och lem!

Som surrande insekter var nu fienden runt hans tappra som nu dragit vapen till mötes men som svårligen kunde lösgöra sig från kvinnokläder och glam som saktade ner deras rörelser betydligt.

Agne, Are, Egil och han hade hamnat i fören, bekämpandes sex män som trängde framåt, vilket Are med yxa i handen reducerade till fem tämligen snabbt. Bakom dessa trängde ytterligare tre för att komma fram.

Sigvard rörde sig som en katt och hoppade över till fiendes skepp där han genast blev upptagen med tre av Tegners män. Talbard tyckte sig fortfarande höra hans skratt då han redan i språnget rände svärdet genom en av dem.

Tage och Viske slogs tappert och manligt men med tunga och trötta rörelser mot varsin fiende. Rygg mot rygg stod de så att de hade segelmasten att röra sig mot. Det snabbhet och ungdomlig styrka inte förmådde kunde ålderns erfarenhet och list ändå ibland kompensera för, tänkte Talbard där han försökte ha uppsikt över sina män och stridens förlopp samtidigt som han sparkade sig loss från en del av kjolen som blivit uppspliten av en svärdspets.

Ambjörn och Gumme kommer snart att falla såg Talbard med visst tungsinne i hjärtat. De båda hade blivit inringade i aktern av sex män som för närvarande trodde sig ha med kärringar att göra, men snart skulle bli varse sina felände ögon och låta de tu få sona därav.

Ambjörn fällde tappert en man då en annan slog en klubba i huvudet på honom och han föll. Gumme såg skräckslaget på och snart skulle Talbard få antingen bära hans livlösa kropp på sitt befäl och misslyckade krigslist, eller möta honom i Valhall, till spott och spe.

Hon är min! ropade en stor viking och tog ett steg framåt mot Gumme som inte ens fått svärd ur skida. Hon är nog en han så låt oss dräpa den risten, svarade en annan. Han eller hon kanske gör detsamma, avgjorde en tredje bestämt och rände svärdet emot Gumme, men snavade i försöket och ristade endast upp kinden på honom.

Andra försöket kommer att fälla ynglingen, tänkte Talbard och valde att se bort från aktern. Han ville inte se Gumme falla utan ville fokusera striden in i det sista. Han väntade på hugget och stönen, eller skriket som skulle följa.

Vrålet som istället nådde honom fick dock striden att helt avstanna!

Det var ett vrål som fick blodet att isa sig och vattnet kring båtarna att sluta klucka.

Nu är det nog!

Jag skall slita er i stycken och festa på era märgben!

Alla stod med blickarna mot aktern med uppspärrade munnar och förvånade blickar.

Blodet rann nerför Gummes kinder men ändå var det ögonen de alla fäste sina blickar på!

Tage hade inte sett ett sådant raseri sedan han var en ung viking på väg att invigas i stridens konst. En man som utomlands hade uppbådat samma vrål. Något som man sällan såg nuförtiden. En bärsärk.

Svärdshanden som farit mot Gummes kind låg i snedvinkel mot mannens kropp, halvt avbiten av den unga bärsärken. Mjöldtunnan bredvid hade farit upp över huvudet på ynglingen och farit på två karlar som fallit hårt bakåt.

Och först Då kom Gummes svärd ur skidan.

Ett kort grovbladigt sattyg med ena sidan fyllt av sågtandande taggar i formen av en draksvans och den andra sidan vasst blänkande såsom rinnande vatten i solsken.

Jag skall smaka er ni nidingar till småkrympta män, era reginer, era små pysslingar.

Ni har kränkt min mandom!

Ni har trampat på mitt mjöd!!

NI har skändat min drakes börd!!

Jag skall smaka er..

och ni...

skall få smaka på Bitaren!!!

Bärsärkens ord och ljudet från krossade skallar, avskurna leder, vener och senor blandades med varandra och gav de Vittfarne nytt mod.

Viske skrek ekande, från sin lomhörda uppfattning och position: "De skall få smaka på Ritaren" men ådrog sig en förmanande smäll från Tage på hjälmen innan de båda flög på sina motståndare med seg gammelmans iver.

Sigvard såg blek och stressad ut. Inte skulle en yngling, om så en bärsärk, få hinna hugga mer ära bland fiender än honom. Hans svärd fick sällskap av yxa, så nu slogs båda hans händer för ära och skalders sånger.

Are slogs som alltid systematiskt och med bister uppsyn, men nog ändå med lite mer glöd än vanligt.

Ambjörn reste sig sakta efter att ha gnidit skult ett tag men blev nedknuffad till sittande position av bärsärken igen.

Håll dig undan, skaldkvädare!

Inga skalda bättre än bettet från Bitarens
tunga, genom märg och ben de vackraste
kväden sjunga. Bitaren icke sjunga av tomma ord.

Bitaren

Vill

Smaka

BLOOD!!!

Och så var bärsärken igång igen. Ögonen stod som eldar ur panngloben på honom och efter att ha lagt ner fienden framför sig gick han lös på den motståndare som Tage och Viska fortfarande höll kamp emot. Men ej heller detta tycktes stilla blodet i bärsärken som också högg ner masten, bet av en bit segeltyg, torkade fradga av en mycket storögd Viska och sedan gav sig i lag med männen föröver.

En av dessa kastade sig i panik överbord men då hoppade bärsärken efter och högg honom i vattnet.

Bitaren döpas i vatten salt
smakar för honom som dryck
för mig gjord av korn och malt!

Sedan flög han upp ur vattnet på nästa båt där precis Sigvard avslutat sin kamp och torkade av sina verktyg.

Kampen var således över men bärsärken fortsatte ännu ett bra tag.

Hur gör vi med den där? undrade Are förbryllat.
Snart har vi inga drakar att segla med om vi låter honom fortsätta.

Segla på bakar? undrade Viska högljutt och brast ut i skratt men ingen la någon notis om honom.

Det var Tage som kom på idén. Lika fantasifull, eller lös, som vanligt.

Ge pojken mjöd för eld i blodets död.

Sedan öppnade han en av tunnorna som fortfarande, såsom ett under, fortfarande var hel trots stridens hetta.

Såsom blomnektar i mun ansåg bärsärken och drack djupt.

En tunna senare sov han gott i fören och de vittfarne kunde koncentrera sig på plundring och drak-lagande, vilket de satte Agne på.

Allenast ett problem hade nu Talbards tappre.

Det var Tage. Tage hade inte ens fått en mun mjöd. Istället hade han stoiskt fått se på när den enda tunna de hade kvar tömdes.

Nu hade Tage gått i tväre.

Talbard suckade och sökte Ares blick efter råd.

Att vara befäl hade sina sura stunder.

Bärsäkrar och törstiga tväre, nu fattades väl bara att Ambjörn gick i bruntedase också, muttrade han.

Livets vatten för dödens skulder:

Det var en sammanbiten besättning Talbard hade framför sig där han stod.

Gumme satt med hundögon och såg skamset moloken ut där han satt. Hade han haft svans hade den varit långt foren mellan benen.

Han hade mått illa och haft frossningarnas köld i märg och ben samt skämdes grovt.

Jag visste inte att jag hade denna best inom mig, gnydde han utan svar från någon annan än Are som frågade honom angående det korta svärd han burit på.

Det har varit i familjen ägo i generationer, svarade han och såg ut över vågornas rullningar.

Jag fick det av far innan han tyckte att jag skulle söka ära i Talbards tjänst istället för lättja bakom hus och knut därhemma på gårdens tun.

Har du kommit i bärsärk förut? undrade Are nyfiket.

En gång men inte så här och så starkt, pep Gumme och såg på de andra i besättningen som dock undvek hans blick.

Du knuffade mig, molade Ambjörn.

Skulle jag gjort för länge sedan, tyckte Agne.

Drack upp allt mjöd gjorde han minsann, grumsade Tage som fortfarande var i tväret. Och vem vet hur länge det dröjer innan min strupe nu får smaka dylika ting.

Du har druckit för ett liv framåt ändå, ansåg Sigvard men utan sitt vanliga livfulla jag. Han hade nesligen blivit bedragen på mången skalle att åtskilja med sitt svärd för bärsärkens skull.

Egil tyckte dock att det varit bra att de andra inte behövt skada så många, men grumsade han också, mest för att de andra gjorde detta. Och inte vill han vara sämre han.

Viska hade fortfarande inte kommit över att Gumme torkat fradgan av sig på honom och satt mest och lappade segeltyg han tillsammans med Agne, som var gramse över mastens utseende.

Så min härförare och ledare över vår drake, vart bär det hän nu, undrade Are och vände sig mot Talbard som fortfarande inte kommit över att skägget hans var borta och kliade sig förstrött på hakan istället.

Finna en bra plats att göra vid de båda båtarna. Ta det bästa från dem båda och göra två drakar till en, ansåg Talbard. Men var?

Han funderade högt.

Var och i dessa vatten?

Egil tjtade om någon ö där de som anammat vite Krist höll till och som var vänligt sinnade. Där kunde de få härbärge och tid att reparera båtarna i lugn och ro, samt samla ihop gods och vapen efter plundring. De kunde nog också sälja en del till folket som bodde på ön.

Om de nu höll sig i skinnet fortsatte han och kastade en blick på Gumme som slog ner sin.

Talbard funderade över valet.

Varför gick du sådan bärsärk så plötsligt undrade även han nyfiket och såg på den unge.

Vattnet svarade Gumme och såg upp på dem med ärliga blå ögon. Det vatten jag fått av far min. Som stundtals värmer, stundtals glädjer. Men alltid ger eld i hjärtat, även kalla mornar.

De slog sönder vattenflaskan för mig i sina hugg.

Vatten? undrade Viska bryskt, nu tydligen med så god hörsel som någon. Gick du bärsärk för vattnets skull?

Ja, och för oss också, påpekade Are för besättningen. Han räddade faktiskt livet på oss. Speciellt ni krakar, fortsatte han och sparkade mot de båda gamla där de satt runt den nu halvreparerade masten.

Vad för vatten? undrade Talbard. För inte var det vanligt vatten inte, det insåg han.

Vi kallar det het-mjöd därhemma, förklarade Gumme men blev avbruten av en alls inte lika tvär Tage längre.

Mjöd? Vaddå för mjöd min käre unge vän? Lismade han och slickade sig om läpparna och smackade med gommen och hade allsköns konster för sig.

Het-mjöd! rättade Gumme honom. Det smakar som mjöd som man lagt eld och rök i.

Mjöd som ger ordentligt musta i smaken.

Tage sken upp och for upp på samma gång.

Berätta mer om denna het-mjöd.

Den kallas för visk-äj, fortsatte Gumme, nu upplivad över att några i besättningen i alla fall släppt sin första vrånghet mot honom sedan han blivit sig själv igen.

Livets vatten tror jag att det betyder på den dialekt de talar i vars händer den blivit brygd.

Livets vatten, undrade Egil och blev med ens intresserad. Låter kristet. Och nog tror jag mig hört det där ordet visk-hej förr.

En dryck uppkallad efter mig skrek Viska och såg omåttligt belåten ut när också han sällade sig runt den unge. Berätta mer pöjk och inte så tyst som de andra här brukar tala. Vråla på du, det vet vi att du kan. Gumme rodnade lite över det sista och Tage bannade Viske för hans brist på takt och ton, men den gamle låtsades inte höra.

Gumme reste sig dock upp med än lite mer självförtroende än innan och än bättre färg i ansiktet och proklamerade.

Drycken som får mäns lemmar att likna krigets klubbor. Nu spratt det till i Ambjörn och också han kom fram till dem.

Drycken som ger styrka i svärdsarm och snabbhet i starkare ben.

Som gör rösten hög och manlig så att inte ens Viske kan räknas missa något av samtalet.

Som ger gamla män ungdom för en stund och som ger unga män ålderdomens krämpor dagen efter om de inte är försiktiga.

Som gör ögonen glada och hjärtat varmt. Som gör att man ser världen i flera färger. Som gör fula kvinnor vackra i ditt sällskap och vackra kvinnor likt Freja själv. Som gör slaka män till styva bruntedasar och...

Va? Agne släppte segelgarnet och ja allt annat han hade för händer och vett och rusade fram till den unge. Fortsätt, sa han, fortsätt nu.

Och denna livets dryck den tog de sönder för mig, suckade Gumme. Men jag tror Egil har rätt. På ön Fåilte fick far tag i sina flaskor och den skall inte ligga mången natt härifrån.

Den ön har jag hört talas om, menade Egil. Där bor de som anammat vite Krist som jag. Mitt folk så att säga.

Vi far! ropade Tage, Agne och Ambjörn i kör på varandra, tätt ackompanjerade Viska, som skrek högst och Sigvard som mest vill att de skulle röra på sig.

Vi far, svarade Talbard och nickade åt Are som även han såg belåten ut.

Livets vatten för dödens skalder
törstiga den brinnande mjöden söka
Bringa åter ordning
För drakes väl och ve
Innan åter strider
farnes svärd ämnas för mer

Skalders tillstånd II:

Talbard satt hukad med ena armen på knäet medan den andra förstrött fann glädje i att hans blonda skägg åter kommit våren till, i den annars rofyllda örtträdgården och grubblade.

Det var minsann inget lätt problem som uppstått under den dryga vecka de befunnit sig på denna annars mycket trevliga och fridfulla plats.

Både Gummes och Egils tidningar hade stämt väl och nog hade det varit hetta i het-mjöden alltid. Munkarna som förestått ”plostret”, eller vad de nu kallade platsen, hade både varit gästvänliga och givmilda. Vilket också varit källan till det problem som nu förelåg besättningen i allmänhet och Talbard i synnerhet.

För trots att munkarna också hade haft god och väl tilltaget förråd av vanlig mjöd hade Ambjörn den lyriska och dåraktiga varit som besatt av denna dryck som de kallade uiske-wa'ha på ön.
Munkarna hade gång på gång varnat för att det kunde gå galet och nu hade det också gjort detta.

För även om ”plostret”, varit gott för både de sår deras drakar, kroppar och anseende fått på färden, hade skalden hamnat i problem av sällsamt skådat slag.

Talbard avbröts i sina funderingar av att en munk steg ut från en av de nischerna som fanns invid den lilla muren, bara ett yxkast från där den vittfarne satt.

De använde visst den till någon slags ritual som hörde vite Krist till och hade propsat på att besättningen skulle gå in och säga saker som hänt i deras liv som de inte varit alltför stolta av att råka ut för, och sedan så skulle det vara glömt. Från såväl värld för människor som för gudar.

Endast Egil hade tyckt att detta verkat bra, även om Talbard nog misstänkte att hans kära båtbroder och färdkamrat visste föga eller inget om vad som var vad i sin nyfunna gudskyrdan.

Efter en tid hade Gumme dock ställt ingående frågor till munkarna angående det hela. Även Talbard hade funderat om inte en del av det han själv gjort kanske hade mått bra av att kastas i glömskans sjö innan någon fiende kallade honom till Valhall.

Det där med käringkläder grämde fortfarande kaptenen för de vittfarnas drake.

Till slut hade så Gumme gått till ”dikt”.

Munken som kom ut från båset gick med raska och knyckiga steg förbi Talbard där han satt. Talbard tyckte att han såg märklig ut där han struttade förbi, noga med att hålla upp klänningen, som de kallade kåpa, med båda händerna så att han inte trillade i brådrasket. Håret runt den kalla hjässan stod på ända. Han såg både blek och härjad ut där han försvann runt hörnet.

Det enda han muttrade och som Talbard hörde innan han försvann var:

Åh, gode Gud, Åh gode Gud, åh gode Guud!

Gott med gud alltså, tänkte Talbard slött och grunnade vidare. Jo, nog kunde man behöva den hjälpen allt minsann. Speciellt nu.

Speciellt med Ambjörn och hans situation.

För trots munkarnas varning hade han fortsatt njuta het-mjöd. Och till slut hade det skett som nog också varit skaldens mening med hela drickandet.

Skalden hade gått och fått:

Bruntedase.

Så kom Gumme ut från samma nisch som munken tidigare gjort, först med lite fåraktig och skamsen min, men sedan med en glad nick varmed han hälsade sin kapten.

Åh, gode Gud, Åh gode Gud, åh gode Guud!

Hörde Talbard ytterligare en gång i fjärran där han satt och lät tankarna fara.

Texten är utskriven från Poeter.se

Författaren Regular med Poeter.se id #8889 innehar upphovsrätten